

Ontsluiting

Nieuw Prinsenland wordt bij Dinteloord ontsloten door een rechtstreekse aansluiting op de A4/A29 tussen Rotterdam en Bergen op Zoom. Voor de gebieds-ontsluiting zijn twee nieuwe rotondes aangelegd op de provinciale weg N 268.

Glastuinbouwlocatie

Tot en met 2020 was er 262 ha aan glastuinbouw kavels uitgegeven. Waaronder ook 25 ha in optie aan een reeds gevestigd bedrijf. Deze optie is inmiddels echter verlopen zonder aankoop en om die reden gestald bij de Provincie Noord-Brabant. Per saldo is er eind 2022 237 ha uitgegeven aan glastuinbouwbedrijven.

De huidige problematiek rond stikstofemissie leidt tot beperkingen bij de uitbreiding en vestiging van zowel glastuinbouwbedrijven als industriële bedrijven.

Bedrijventerrein

In 2021 en 2022 is grond verkocht aan de volgende bedrijven:

- 0,5 ha aan Michael Lewis Company (vliegtuig(maaltijd)catering)
- 6,1 ha aan NewCold (vrieshuis met bijbehorende logistiek)
- 4,9 ha aan Steketee (ontwikkeling en productie landbouwwerktuigen en robots)
- 1,7 ha aan JMT (verhuur event meubilair, apparatuur en foodcatering)

MLCo is al begonnen met het bouwen van hun uitbreiding. Steketee gaat in januari beginnen met bouwen. JMT wil dit jaar nog gaan bouwen en is daarvoor bezig met een aanvraag voor een omgevingsvergunning. NewCold heeft nog geen startdatum voor start bouw aangegeven.

Daarmee is nu 32,7 ha (65%) van de 50,5 ha door CBC te verkopen percelen verkocht. Het bedrijventerrein omvat in totaal 52,8 ha uitgeefbare percelen, waarvan 2,3 ha bij de start reeds in bezit was van een 3de partij (4evergreen).

Op dit moment zijn 3 percelen in optie voor in totaal 10,7 ha. Besluiten over aankoop moeten dit jaar vallen. Voor

Het Agro & Foodcluster Nieuw Prinsenland (kortweg AFC Nieuw Prinsenland) is een duurzaam cluster van bedrijven uit en gelieerd aan de agro & levensmiddelen sector, glastuinbouw en de suikerfabriek in Dinteloord, gemeente Steenbergen. Door deze clustering ontstaan mogelijkheden voor winstgevende symbiose en samenwerking.

	Bruto	Netto
Glastuinbouwlocatie	300 ha	262 ha uitgeefbaar voor ca 200 ha netto glas
Bedrijventerrein	70 ha	53 ha uitgeefbaar
Suikerfabriek	170 ha	mogelijk op termijn 30-40 ha herontwikkelen

twee van deze partijen is een advies van de Adviescommissie en een besluit van B&W van Steenbergen nodig. Voor een van deze partijen heeft B&W Steenbergen reeds een positief principebesluit genomen. Voor de tweede partij is dat nu in behandeling.

Bedrijfsverzamelgebouw INICIO

Voor een uitbreiding van het bedrijfsverzamelgebouw INICIO, bedoeld voor innovatieve proeflabriekjes en kleinschalige productieactiviteiten in de sectoren van agro- en food en bio-based, is het nog te vroeg. Voorlopig gaat het hier voornamelijk om activiteiten van Cosun Beet Company zelf. Wel melden zich steeds meer partijen, die advies en hulp zoeken bij hun ontwikkelingsprocessen. Cosun is echter op dit moment aan het heroverwegen hoe Inicio een rol moet spelen in haar innovatieactiviteiten.

Openbare ruimte

De overname van de rotonde door de provincie en de aanpalende parallelweg door de gemeente heeft eind 2022 plaatsgevonden. De overdracht van het persriool moet in de eerste helft van 2023 plaatsvinden. De rest van de openbare infrastructuur van het bedrijventerrein daarna.

De afronding van de grondwal aan de oostkant van de Kreekweg gaat in januari 2023 beginnen. Het ontwerp is aangepast om vrachtwagens op de Kreekweg vrijwel geheel aan het zicht te onttrekken. Er wordt nog gewacht op een besluit van de gemeente over een ontsluiting vanuit het dorp. Inmiddels is wel al besloten dat de Kreekweg toch niet versmald gaat worden voor de aanleg van een vrij-liggend fietspad. Er komt wel een afgeschermd voetpad langs de Kreekweg.

De gemeente Steenbergen en Cosun Beet Company zijn ook samen de mogelijkheden voor een vrij-liggend fietspad en herinrichting van de Noordzeedijk bij de suikerfabriek aan het bestuderen. Daarvoor zijn nu de eerste ontwerpen gemaakt en worden besproken met de beheerders van de aanwezige nutsvoorzieningen. De gemeente gaat voor de realisatie de gelden inzetten uit het Fonds Bovenwijkse Voorzieningen, dat door de opdrachten uit het bedrijventerrein van het AFC is ontstaan. Cosun Beet Company zal een aantal aanpassingen voor de ingang van de suikerfabriek voor haar rekening nemen.

Watersysteem en EVZ

Binnen het agro & foodcluster is ruimte gereserveerd voor waterretentie, sloten en drie ecologische verbindingzones (EVZ). Zij vormen het geheel van het watersysteem wat na enige jaren ervaring goed blijkt te functioneren.

Landschappelijke inpassing

Het gehele gebied wordt omgeven door grondwallen. In het glastuinbouwgebied zijn de wallen aangelegd nadat de tuinbouw-ondernemers hun kassen gebouwd hadden. Een deel van de wallen wordt mede gebruikt als dijk van de gietwaterbassins.

In 2019 is door de belanghebbende partijen uit het Koepeloverleg het initiatief genomen om een landschapsvisie te laten opstellen door Juurlink & Geluk. In 2020 is in samenspraak met de omgeving gewerkt aan een concept-landschapsvisie. In (juni) 2021 heeft Juurlink & Geluk het eindrapport van de landschapsvisie opgeleverd. Deze is juli 2021 besproken in het bestuurlijk Koepeloverleg. Het Koepeloverleg heeft vervolgens een team van 3 kwartiermakers opdracht gegeven om een samenhangend pakket

Duurzaamheidsverslag AFC Nieuw Prinsenland 2021 en 2022

van haalbare en betaalbare opties voor realisatie van 3 sleutelprojecten en resterende maatregelen uit deze landschapsvisie te verkennen. Deze kwartiermakers hebben halverwege 2022 (een) concrete uitvoeringsstrategie(en) geformuleerd. Deze word(en) na bespreking in het Koepeloverleg voorgelegd aan de betrokken gemeenten voor besluitvorming.

Hergebruik bietengrond

Op het AFC Nieuw Prinsenland wordt veel grond hergebruikt, die wordt aangevoerd tijdens de suikerbietencampagnes van de afgelopen decennia. De grond wordt gebruikt voor het ophogen van de kavels en voor de landschaps- en bassindijken. Het betreft tot nu toe ca. 950.000 m³.

Ook voor de grondwal langs de Kreekweg wordt zo veel mogelijk bietengrond gebruikt, die tijdelijk opgeslagen lag of gebruikt was op het bedrijventerrein en vrijkomt bij de bouwactiviteiten van de bedrijven, die zich vestigen. Maar er wordt ook grond van elders gebruikt, als dat niet anders kan.

Suikerfabriek

De campagne 2021/2022 is goed verlopen, er waren geen grote storingen, het energieverbruik was laag en alle bieten konden binnen de geplande tijd worden verwerkt.

De bietkwaliteit was goed, na de drie droge zomers van 2018, 2019 en 2020 waren de groeiomstandigheden voor de bieten weer normaal, het suikergehalte was met 16,6% goed ondanks weinig uren zon in juli en augustus.

Door strenge vorst gevolgd door een periode van warmte is de verwerking van de bieten gedurende een korte periode wat lager geweest, dit speelde in de Noordelijke fabriek van CBC in Viervlatten wat meer dan in Dinteloord.

Arbeidsveiligheid is belangrijk bij CBC, de mensen worden hiervoor continu opgeleid en getraind de campagne in Dinteloord is zonder ongevallen met verzuim verlopen.

In 2021 is begonnen met een omvangrijk project om de emissies naar de lucht nog verder te verlagen door het installeren van gaswassers, in campagne 2022 zal deze in gebruik worden genomen.

De campagne van 2022/2023 is net als vorig jaar gestart op 13 september. De kwaliteit van de bieten was goed en de bietverwerking verliep voorspoedig tot de vorstperiode, daarna liep de bietkwaliteit terug en werd de verwerkingscapaciteit iets lager. Tijdens de campagne is één ongeval met verzuim geweest.

De gaswasser is in gebruik genomen en uit de eerste metingen blijkt dat de beoogde reductie van de stikstofemissie wordt gerealiseerd. De in 2021 gestarte proef met scheepsaanvoer van bieten vanuit Limburg was succesvol en is in 2022 gecontinueerd, de aanvoer over water is gestegen van 170.000 ton naar 300.000 ton bieten.

Kadefaciliteit

Cosun Beet Company is in 2021 begonnen met een proef voor de aanvoer van suikerbieten vanuit Zuid-Limburg over het water: 170.000 ton. De proef is in 2022 voortgezet met een volume van iets meer dan 300.000 ton.

Het nog verder uitbreiden van het getransporteerde volume suikerbieten uit andere regio's blijkt echter nog lang niet rendabel. Het alleen daarvoor aanleggen van een kadefaciliteit bij de suikerfabriek blijkt zeer kostbaar en een combinatie met het transport van andere goederen buiten de campagne is zeer complex.

Desondanks is besloten om het transport van suikerbieten over het water voorlopig aan te houden om kennis en ervaring met dit alternatief te blijven opbouwen.

Cosun Beet Company Green Energy

Green Energy kende in 2021 een goed jaar met een gasopbrengst van 11,6 miljoen m³ groen gas, dit is voldoende om ca. 3.500 huishoudens van gas te voorzien.

In 2022 is ongeveer dezelfde hoeveelheid gas geproduceerd als het gemiddelde van voorgaande jaren: 12,1 mln m³ groengas equivalenten. Van dat gas is 9,9 mln m³ ingevoerd op het gasnet. De rest is als biogas rechtstreeks verbruikt in de ketels van de suikerfabriek zelf.

Cosun Innovation Center/Campus.

Het Innovatiecentrum is de centrale plek voor onderzoek en innovatie van de Cosun-bedrijven.

Ook de combi van het innovatie centrum met laboratoria en eigen pilot hal en INICIO voor pilotfabriekjes en kleinschalige productieactiviteiten werpt zijn vruchten af. De opschaling van de productie/ winning/bewerking van bietenvezels en van eiwitten is in volle gang, maar definitieve investeringsbeslissingen zijn nog niet genomen. Het zal echter zo zijn dat het niet voor alle nieuwe activiteiten opportuun is om zich op Nieuw Prinsenland te vestigen. Ook blijkt het niet zo makkelijk om gelijkwaardige partners te vinden, die bereid zijn significant te investeren in de eiwittransitie.

Windturbines

Op het AFC NP staan 7 windturbines met een totaal vermogen van 22,4 MW. Samen met de 5 windturbines aan de noordkant van de Dintel, bedraagt het vermogen 38,4 MW.

De 4 windturbines op de grondberging van Cosun Beet Company produceerden in 2021 29.791 MWh en in 2022 29.060 MWh. De 3 windturbines op de glastuinbouwlocatie produceerden in 2021 22.440 MWh en in 2022 22.419 MWh. Dat is minder dan verwacht. 2021 en 2022 waren twee ongunstige jaren voor windenergie.

Zonne-energie

De Coöperatie Glastuinbouw heeft 360 zonnepanelen in bedrijf met een totaal vermogen van 115,5 kWp. De productie

Duurzaamheidsverslag AFC Nieuw Prinsenland 2021 en 2022

in 2021 bedroeg 110,2 MWh en in 2022 105 MWh. In 2022 was dit iets lager vanwege een defect in één van de omvormers.

Eind 2020 heeft de suikerfabriek omgevingsvergunningen aangevraagd voor een drijvende zonneweide van 10 MWp en een zonneweide op een grondwal van 2,7 MWp, beiden op het terrein van de grondberging. Met die vergunningen is vervolgens SDE++-subsidie aangevraagd, die in mei 2021 positief werd beschikt. Het is nog niet zeker dat deze zonneweides ook werkelijk gerealiseerd kunnen worden als gevolg van de onvoorziene marktomstandigheden voor energie, zonnepanelen en rentestanden. Begin 2023 zullen hierover beslissingen genomen moeten worden op basis van een marktuitleg.

Begin 2022 kondigden Tennet en Enexis aan, dat er minimaal de komende 3 jaar geen nieuwe aansluitingen of uitbreidingen (zowel voor afname als teruglevering) in Brabant en Limburg. Inmiddels heeft congestieonderzoek extra capaciteit opgeleverd, waarover in november 2022 duidelijkheid gegeven zou worden. Die duidelijkheid is er echter nog steeds niet voldoende als het gaat om teruglevering aan het net.

Ontwikkeling inspiratie boerderij

Cosun Beet Company gaat haar boerderij ten zuiden van de Noordlangeweg tegenover het bedrijventerrein inzetten als inspiratieboerderij voor de teelt van de Cosun gewassen suikerbiet, chicorei en aardappelen.

Deze boerderij kan mogelijk ook ruimte bieden voor andere ontwikkelingen zoals een zonneweide (met cable pooling met de suikerfabriek) omringd door een grondwal met ecologische waarden en een ommetje voor werknemers en burgers.

Visievorming

Nu de verkoop van kavels goed op gang is en wellicht binnen een paar jaar afgerond wordt willen de gemeente, REWIN en de bedrijvenvereniging van het bedrijventerrein een visie ontwikkelen voor de versterking van de toekomstbestendigheid en uitstraling naar de regio van het bedrijventerrein en het AFC Nieuw Prinsenland als geheel.

Daarbij wordt gekeken naar 3 thema's: aantrekkingskracht op werknemers, verduurzaming (van o.a. energiege-

bruik), en vernieuwing (en toepassing van innovaties).

De initiatiefnemers gaan een aantal sessies organiseren met geïnteresseerde en betrokken partijen organiseren en mikken op een gedragen visie en een programma van (deel)projecten aan het einde van het 1ste kwartaal van 2023 om daarna in samenwerking tot uitvoer te brengen.

Gietwatersysteem

Door de TOM is in samenwerking met Cosun Beet Company een uniek gietwatersysteem ontwikkeld. In dit systeem wordt het afvalwater van de suikerbietenverwerking, extra gezuiverd en geschikt gemaakt voor levering aan de glastuinbouw en andere bedrijven op het agro & foodcluster. De tuinders gebruiken het water bij een tekort als aanvulling op het regenwater dat ze opvangen. De suikerfabriek gebruikt het water voor het opstarten van de suikerbieten campagne en tijdens de diksap-raffinage.

Ondergrondse gietwateropslag ASR

Aangezien het water van de suikerfabriek alleen in de periode september tot januari beschikbaar komt, heeft de Coöperatie een ondergrondse wateropslag gerealiseerd van 300.000 m³. Het water wordt geïnfiltreerd via 8 bronnen en in de zomer als het droog is, weer opgepompt.

Afvalwater

Met Waterschap Brabantse Delta is destijds door de TOM en Bedrijventerrein Nieuw Prinsenland een afvalwaterakkoord gesloten. Dit akkoord houdt in dat het afvalwater door het waterschap wordt gezuiverd. Het

hiervoor aangelegde persriool functioneert naar behoren.

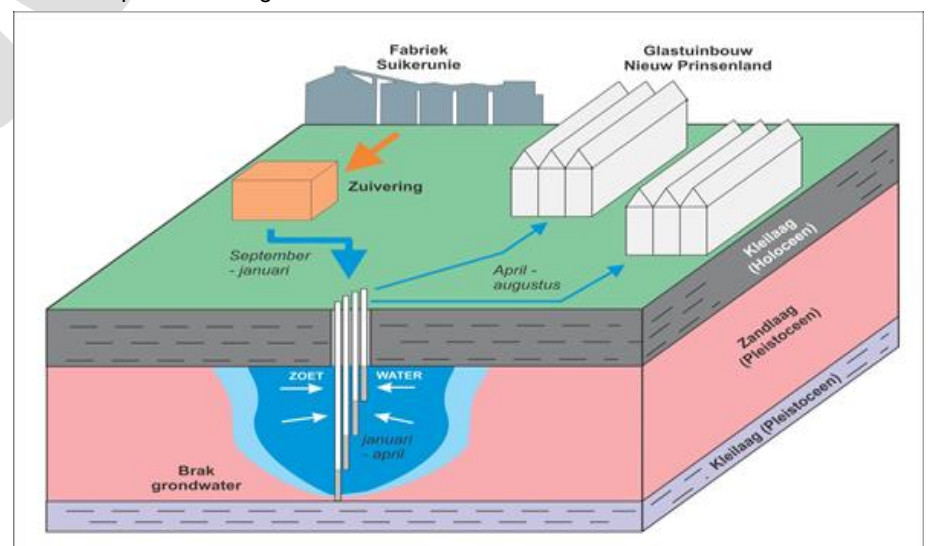
Regenwateroverschot Rijk Zwaan

Doordat Rijk Zwaan maar een gedeelte van het regenwater wat zij opvangen zelf gebruiken, is in 2019 door de Coöperatie Glastuinbouw een systeem geïnstalleerd waarmee het overschot veilig geïnfiltreerd kan worden in de ASR. In 2021 was dit overschot bijna 61.000 m³, in 2022 was het ruim 55.000 m³.

Spuiwaterzuivering

Het glastuinbouwgebied Nieuw Prinsenland beschikt over een collectieve zuivering van het afvalwater uit de teelt. In deze zuivering wordt als eerste fase de resten van gewasbeschermingsmiddelen verwijderd. Het restwater bevat alleen nog minerale meststoffen en organisch materiaal en wordt geloosd op het riool. Door deelname aan het project "Kennissuitwisseling Collectieve watervoorziening Glastuinbouw" wordt voorgesorteerd om nieuwe technieken te onderzoeken die ook de laatste restjes minerale meststoffen en organisch materiaal uit het restwater halen. De komende jaren zullen vervolgstappen worden gezet.

Duurzaamheidsverslag AFC Nieuw Prinsenland 2021 en 2022

Restwarmte en CO₂

In november 2021 hebben de telers van Nieuw Prinsenland samen met de telers uit Steenberg en een nieuw bedrijf opgericht; Warmtebedrijf West-Brabant C.V. (WWB). WWB heeft samen met afvalverbrandingscentrale Prezero een SDE ++ aangevraagd om restwarmte en CO₂ vanuit Roosendaal te gaan leveren aan de twee glastuinbouwgebieden. De projectnaam luidt "Osiris". Ook voor het bedrijventerrein en de suikerfabriek wordt gezocht naar mogelijkheden om aan te sluiten op dit systeem.

In april 2022 werden de SDE++ beschikkingen voor het project ook daadwerkelijk verkregen en zijn er bankgaranties verstrekt aan RVO.

Vanaf dat moment is de projectorganisatie opgeschaald en is er huisvesting gezocht en gevonden bij Redstar.

Eind 2022 is de "Erkenning Openbaar Belang" gepubliceerd in de Staatscourant hetgeen de uitvoering van het project kan bespoedigen.

Ook is in 2022 gestart met verkennende gesprekken met grondeigenaren en zijn er informatiebijeenkomsten gaande. Doel is zakelijk recht overeenkomsten te sluiten waarbij grondeigenaren en gebruikers passende compensatie- en schadevergoedingen zullen ontvangen.

Groenbeheer

Door de Coöperatie wordt jaarlijks een schaapherder ingehuurd die met 2 schaapskuddes het groenbeheer verzorgt van de gehele glastuinbouwlocatie. Zowel de landschapsdijken als de bermen en retentie-zones worden op deze wijze milieuvriendelijk beheerd. Op het bedrijventerrein zelf is dat wat minder

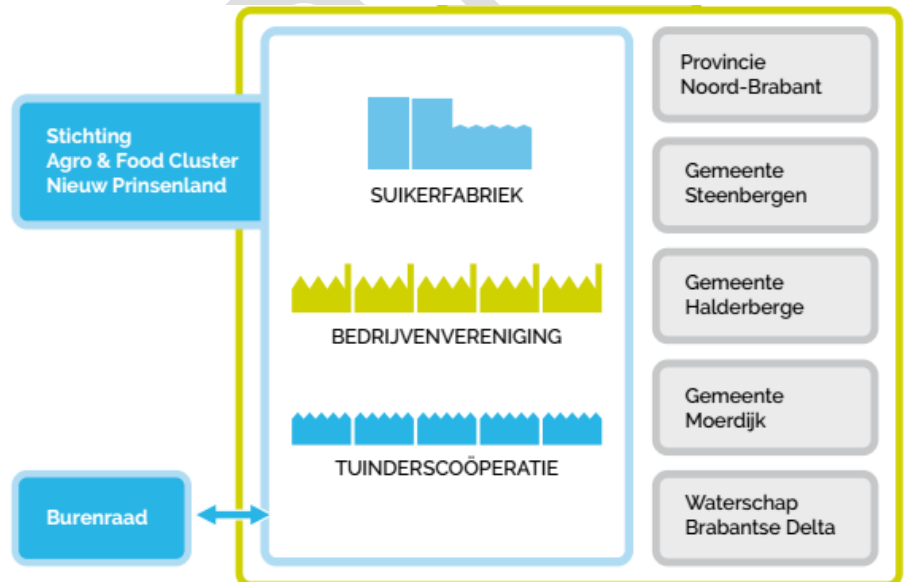

makkelijk en wordt voorlopig met machines gemaaid. De grondwallen bij de suikerfabriek worden wel door schapen begraasd.

Parkmanagement en Koepeloverleg

Het parkmanagement op Nieuw Prinsenland wordt uitgevoerd door de Coöperatieve Vereniging Glastuinbouw voor de glastuinbouwlocatie, door de Coöperatieve Vereniging Beheer Bedrijventerrein Nieuw Prinsenland voor het bedrijventerrein, en door de suikerfabriek van Cosun Beet Company voor haar eigen terreinen. Samen met de Stichting Agro & Foodcluster Nieuw Prinsenland spelen ze ieder hun rol in het bijeenbrengen van de bedrijven en het faciliteren van symbiose en samenwerking.

De Corona-periode heeft er wel voor gezorgd dat in 2021 en 2022 de meeste vergaderingen tussen de partijen digitaal plaatsvonden.

De partijen hebben deze stichting daarvoor begin 2019 opgericht, zoals destijds afgesproken. De Stichting AFC NP organiseert ook de gezamenlijke communicatie en overleggen, waaronder het Koepeloverleg (het bestuurlijke overleg tussen de gevestigde private partijen en de betrokken overheden) en de Burenraad (waarin de bewoners van de directe omgeving betrokken zijn). De Stichting geeft bovendien dit Duurzaamheidsverslag uit en beheert de gezamenlijke website www.nieuwprinsenland.nl.

Duurzaamheidsverslag AFC Nieuw Prinsenland 2021 en 2022

Duurzaamheidsverslag in cijfers

Glastuinbouw	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal uitgeefbaar	260 ha	260 ha	262 ha	262 ha	262 ha	260 ha
Mogelijkheid voor netto glas	200 ha	200 ha	200 ha	200 ha	200 ha	200 ha
Verkocht en geleverd t/m	190 ha	217 ha	262 ha	262 ha	237 ha	237 ha
Gerealiseerd netto glas	58 ha	86 ha	91 ha	101 ha	107 ha	107 ha
Verbruikte hoeveelheid gas	28,1 mln	42,1 mln m ³	54,8 mln m ³	59,7 mln m ³	62,6 mln m ³	46,3 mln m ³
Netto geleverde WKK-e	- 8.704 MWh	15,1 MWh	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Netto geleverde Zonnestroom	57,5 MWh	113,5 MWh	118 MWh	114,7 MWh	110,2 MWh	105 MWh
Geleverd gietwater	102.950 m ³	184.160 m ³	85.477 m ³	145.338 m ³	93.400 m ³	136.108 m ³
Geloosd spuiwater	16.502 m ³	11.319 m ³	9.615 m ³	43.477 m ³	34.480 m ³	29.906 m ³
Spuiwaterlozing per m ² glas	0,034 m ³ /m ²	0,016 m ³ /m ²	0,011 m ³ /m ²	0,043 m ³ /m ²	0,032 m ³ /m ²	0,026 m ³ /m ²
Werkgelegenheid (fte)	285	430	510	600	625	500

Bedrijventerrein	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Uitgeefbaar	50,5 ha	50,5 ha	50,5 ha	50,5 ha	50,5 ha	50,5 ha
Verkocht en geleverd	9,4 ha 2,6 ha optie	14,4 ha 3,8 ha optie	19,0 ha 2,6 ha optie	19,5 ha 2,6 ha optie	19,5 ha 2,6 ha optie	32,7 ha 11,6 ha optie
Bebouwd en in gebruik	0,7 ha	5,7 ha	6,2 ha	11,2 ha	11,2 ha	11,2 ha
Werkgelegenheid (fte)	5	70	110	+/-150	+/-160	+/-160

Cosun Beet Company Biomassavergisting	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Productie groen gas	11,4 mln m ³	11,0 mln m ³	12,4 mln m ³	12,2 mln m ³	11,6 mln m ³	12,1 mln m ³

Windpark Dintel-Zuid	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opgewekte windenergie Pure Energie	32.554 MWh	31.693 MWh	33.830 MWh	39.426 MWh	29.791 MWh	29.060 MWh
Opgewekte windenergie SurveyCom	24.182 MWh	22.657 MWh	24.316 MWh	28.134 MWh	22.440 MWh	22.419 MWh